

A Fővárosi Ítéltábla a Dr. Gajdics Ágnes Gabriella ügyvéd (fél címe) által képviselt Dr. felperes neve(felperes címe) felperesnek a Drabos Ügyvédi Iroda (fél címe, ügyintéző: dr. Drabos Erik Kasszián ügyvéd) által képviselt W. Zsolt Z. (.....) alperes ellen személyhez fűződő jogsértés megállapítása iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2014. február 12. napján kelt, 35.P.24.903/2013/4. számú ítélete ellen a felperes 5. sorszám alatt előterjesztett fellebbezése folytán meghozta az alábbi

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 40.000 (Negyvenezer) forint + áfa összegű ügyvédi munkadíjból álló másodfokú perköltséget.

Köteles a felperes az államnak külön felhívásra 133.300 (Százharmincháromezer-háromszáz) forint le nem rótt fellebbezési illetéket megfizetni.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította és kötelezte a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 15 napon belül 80.000 forint perköltséget, továbbá az állami adóhatóság külön felhívására 100.000 forint eljárási illetéket.

A megállapított tényállás szerint az alperes 2008. november 5. napján a Budapest Nyomozó Ügyészségen feljelentést tett. A feljelentés elején hangsúlyozta, hogy a jegyzőkönyvbe mondottak nagy részét hallomásból tudja. Előadásának lényege szerint a K. Kft. a munkaügyi központtal kötött megállapodás alapján mintegy 60 fő, főként kerületi munkanélküli személyt foglalkoztat papíron, valójában azonban 30 főt foglalkoztat és a fennmaradó további 30 fő után járó, havonta 2,5-3 millió forintot szétosztják. Információi szerint e fiktív foglalkoztatás adatai egy meghatározott személy laptopjában megtalálhatóak, megnevezte, hogy ki biztosítja a fiktív számlákat és megnevezte azokat a személyeket is, akik között az összegeket szétosztják. E személyek között feltüntette a felperest, mint önkormányzati képviselőt, a V. Zrt. Felügyelő Bizottságának tagját azzal, hogy 450.000 forint/hó összegben részesül.

Az alperes feljelentése folytán büntető eljárást indított a Budapesti Nyomozó Ügyészség, amelynek alapján a felperes vonatkozásában büntetőjogi felelősség nem került megállapításra.

A felperes keresetében kérte, hogy a bíróság állapítsa meg, hogy az alperes a fenti magatartásával megsértette a becsületét, az emberi méltóságát és jóhírnevét. Kötelezze továbbá az alperest megfelelő nyilvánosság biztosításával elégtétel adásra, valamint 1.666.000 forint nem vagyoni kártérítésre is igényt tartott.

Az alperes ellenkérelme a kereset elutasítására irányult. Védekezése szerint nem sértette meg a felperes személyhez fűződő jogait, bejelentésében hallomásból szerzett információkat osztott meg a nyomozóhatósággal. A felperesre vonatkozóan indokolatlanul bántó, sértő kifejezéseket nem használt, emellett hiányolta, hogy a felperes nem adott elő arra tényállást, hogy milyen hátrányok érték őt.

Az elsőfokú bíróság a keresetet a Ptk. 75. § (1) bekezdése, 76. §-a, illetve 78. § (1) és 2) bekezdései alapján nem találta alaposnak.

Hangsúlyozta, hogy jelen esetben az alperesi kijelentést abban a környezetben kellett vizsgálni, ahol azt megtette, ez pedig nyomozóhatóság előtt tett feljelentés, nem pedig egyéb személyek, illetve nyilvánosság előtt megtett közlés. Érvelése szerint adott esetben, hogyha a büntetőfeljelentésben megfogalmazott állítások valóságtartalma megdöntésre kerül, akkor sem felelhet a feljelentő személyhez fűződő jog megsértéséért, amennyiben a feljelentés során indokolatlanul bántó, sértő, lealacsonyító, megalázó kifejezéseket az érintett személy vonatkozásában nem használ. Amennyiben ilyen többletelemet nem tartalmazó feljelentések esetében a polgári bíróság a személyhez fűződő jog megsértését állapítaná meg, akkor az állam bűnüldöző hatalmához fűződő érdek jelentősen sérülne, ugyanis az állampolgárok az információikról és az esetlegesen bűncselekményt megvalósító magatartásokról bejelentéseket nem tennének a bűnüldöző hatóságnak. Mivel a feljelentésben közöltek a felperes személye vonatkozásában indokolatlanul nem bántóak, sértőek, lealacsonyítóak, ezért nem volt megállapítható a felperes személyhez fűződő jogainak sérelme.

Az ítélet ellen a felperes élt fellebbezéssel, a döntés megváltoztatását és a keresetének helyt adó határozat meghozatalát kérte. A másodfokú tárgyaláson másodlagosan az ítélet hatályon kívül helyezését indítványozta a Pp. 3. § (3) bekezdésére és a 164. § (1) bekezdésére hivatkozva, azzal, hogy az elsőfokú bíróság részéről elmaradt a bizonyítási teherről való tájékoztatás.

Kifejtette, hogy az alperest nem menti fel a jogsértés alól, hogy kijelentését a nyomozóhatóság előtt tette, hanem e cselekményét még súlyosabbá teszi, mintha egy újságnak nyilatkozott volna. Ezzel ugyanis a felperessel szemben büntető eljárás indult és a neve besározódott. Ráadásul ez a bejelentés politikai ellenfeleihez is elkerült, így emiatt is vitathatatlanul sérültek a keresetben megjelölt személyhez fűződő jogai. Az ítélettel és az alperessel szemben állította, hogy a

jogsértést el lehet követni a legszebb, legkulturáltabb szavakkal is, mint ahogy az adott esetben is ez történt. Hangsúlyozta, hogy sem a korábbi, sem az új Ptk. nem követeli meg a jogsérelem bekövetkeztéhez a sértő, bántó, megalázó, lealacsonyító kifejezések használatát. Érvelt azzal is, hogy noha komoly társadalmi érdek fűződik az állam bűnüldöző hatalmának érvényesüléséhez, de legalább ugyanilyen erejű társadalmi érdek fűződik ahhoz is, hogy az egyes emberek méltósága, személyhez fűződő jogai ne sérüljenek, vagy ha már sérültek, akkor a jogsérelem orvoslást nyerjen. Álláspontja szerint ha valakinek „hallomásból” információi vannak, akkor van rá mód, hogy azt úgy tárja a nyomozóhatóság elé, hogy ne sértse más személyhez fűződő jogát, de a tudomására jutott információról mégis bejelentést tegyen. Azonban az alperesnek épp az volt a szándéka, hogy alaptalan feljelentésében a felperest néven nevezze, lejárassa, politikai pályáján és a közéletben ellehetetlenítse. Kifogásolta, hogy a törvényszék nem volt kíváncsi az alperes motivációjára, nem érdekelte az ügy háttere, holott így kiderült volna, hogy nem a társadalom védelme, hanem a lejárata szándéka vezérelte.

A hatályon kívül helyezés indokát abban látta, hogy az alperes nem vitatta azt a felperesi állítást, hogy a feljelentés a felperes lejárataására irányult, ezért a felperes a kioktatás hiányában abban a hiszemben volt, hogy azt elfogadta az elsőfokú bíróság, és nem volt módja tanúkat állítani. Ezért hiányolta a Pp. 3. § (3) bekezdése szerinti tájékoztatást.

Az alperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú ítélet helybenhagyására irányult, annak helyes indokaira tekintettel.

A fellebbezés nem alapos.

Az elsőfokú bíróság eljárási hiba nélkül, helyesen megállapított tényállás alapján helytálló döntést hozott, amellyel, az indokaira is kiterjedően a másodfokú bíróság teljes mértékig egyetértett.

A Ptk. 75. § (1) bekezdés szerint a személyhez fűződő jogokat mindenki köteles tiszteletben tartani, e jogok a törvény védelme alatt állnak. A Ptk. 76. § alapján a személyhez fűződő jogok sérelmét jelenti különösen - egyebek mellett - a becsület és az emberi méltóság megsértése. A Ptk. 78. § (1) bekezdés értelmében a személyhez fűződő jogok védelme kiterjed a jóhírnév védelmére is. A (2) bekezdés alapján a jóhírnév sérelmét jelenti különösen, ha valaki más személyre vonatkozó, azt sértő, valótlan tényt állít, híresztel, vagy való tényt hamis színben tüntet fel.

E rendelkezések alapján a jóhírnév sérelmének megállapítására az olyan valótlan és a közfelfogás szerint sértő, a személy hátrányos megítélését kiváltó közlés alkalmas, amely valamely tényt határozottan vagy burkoltan állít. A becsület sérelmét a tényektől függetlenül, önkényesen alkotott, a más személyét kifejezőmódjában is indokolatlanul bántó, becsmérlő, megalázó vélemény, bírálat okozza, vagy ha az egyben burkoltan valótlan és sértő tényállítást is tartalmaz. Az emberi méltóság megsértése akkor valósul meg, ha a személyt emberi mivoltában alázzák meg.

A kialakult gyakorlat szerint - amelyet megalapozó eseti döntésekre az alperes az elsőfokú eljárás során és a fellebbezési ellenkérelmében is helyesen hivatkozott - hatóság előtti eljárás kezdeményezése, így büntető feljelentés megtétele önmagában személyiségvédelmi igényt nem alapoz meg. Az eljárásban részt vevő feleknek a rendeltetésszerű joggyakorlás keretei között tett tényelőadásai, nyilatkozatai - az adott eljárásban való értékelésen túl - nem minősülnek jogsértőnek. A bűnüldözéshez fűződő társadalmi érdek folytán önmagában a feljelentésre alapítottan jogsértést nem lehet megállapítani, ha abban indokolatlanul sértő kijelentéseket nem tett az alperes akkor sem, ha a büntető eljárás nem eredményezi a felperes bűnösségének megállapítását.

A felperes a keresetében és az elsőfokú tárgyaláson tett nyilatkozatában sem hivatkozott arra, hogy az alperes tudatosan, jogával visszaélve tett valótlan tartalmú feljelentést a felperes lejáratása céljából. Ezért az elsőfokú bíróság nem mulasztott és nem terhelte a Pp. 3. § (3) bekezdésében írt kioktatás kötelezettsége, mert a felek által előadottak alapján nem volt bizonyítandó tény. Ennél fogva alaptalanul kifogásolta a felperes, hogy elmaradt a bizonyítási teherről való kioktatás.

Az elsőfokú bíróság a jogszabálynak és a következetes ítélkezési gyakorlatnak megfelelően járt el. Helyesen állapította meg, hogy a feljelentés megtételén túli, személyiségi jogsértést megalapozó többlet-tényállás nem volt feltárható. Mivel a jogsértés nem volt megállapítható, így a feljelentés kártérítő felelősség alapjául sem szolgálhat, így a keresetet helytállóan utasította el.

Ezért a másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet helyes indokai alapján helybenhagyta a Pp. 253. § (2) bekezdése szerint.

A fellebbezés nem vezetett eredményre, ezért a másodfokú bíróság a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte a felperest az alperes perköltségének megfizetésére, ami a jogi képviselőjének a munkadíjából áll. Annak összegét a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontja, és az (5) bekezdés alapján, árával növelten állapította meg.

A fellebbezési illeték megfizetésére vonatkozó rendelkezés a 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdésén és 15. §-án alapul.

Budapest, 2014. november 19.

. Lesenyei Terézia s.k.

a tanács elnöke

Dr. Pullai Ágnes s.k.
Tímea s.k.
előadó bíró

Dr. Békefiné dr. Mózsik
bíró

A kiadmány hitelélül: